

තාක්ෂණය සඳහා විද්‍යාව (සටහන්)

ආර්ථික වටිනාකමින් යුත් සතුන්

සතුන් ප්‍රධාන වශයෙන් පෘෂ්ඨවංශීන් හා අපෘෂ්ඨවංශීන් ලෙස වර්ග කළ හැක.

පෘෂ්ඨවංශීන්	අපෘෂ්ඨවංශීන්
කශේරුකාවක් සහිත සතුන් වේ. උදාහරණ- <ul style="list-style-type: none"> කිෂිප්‍රයායින් මත්ස්‍යයින් පක්ෂීන් උරගයින් උභය ජීවීන් 	කශේරුකාවක් රහිත සතුන් වේ. උදාහරණ- <ul style="list-style-type: none"> සිලන්ටරේවා ආත්‍රෝපෝඩා මොලුස්කා ඇනලීඩා ප්‍රොටොසෝවා

පෘෂ්ඨවංශීන් (Vertebrates)

කශේරුකාවක් සහිත පෘෂ්ඨරජ්ජවක් ඇති සත්ත්වයින් මීට අයත් වේ. ඔවුන්ගේ කශේරුකා අස්ථිමය හෝ කාටිලේජමය හෝ විය හැකිය.

ලක්ෂණ-

- * කොඳු ඇට පෙළක් ඇත.
- * පෘෂ්ඨීයව පිහිටි කුහරමය නාළාකාර වායු රජ්ජවක් ඇත.
- * ජීවන චක්‍රයේ කවර හෝ අවස්ථාවක දී ග්‍රසනිකා, ජලෝම පැලුම් පවතී
- * උදරීය ජෛවමය භෞතිකයක් ඇත.
- * ජීවන චක්‍රයේ කවර හෝ අවස්ථාවක දී අපර ගුද වලිගයක් පැවතිය හැක.

අපෘෂ්ඨවංශීන් (Invertebrates)

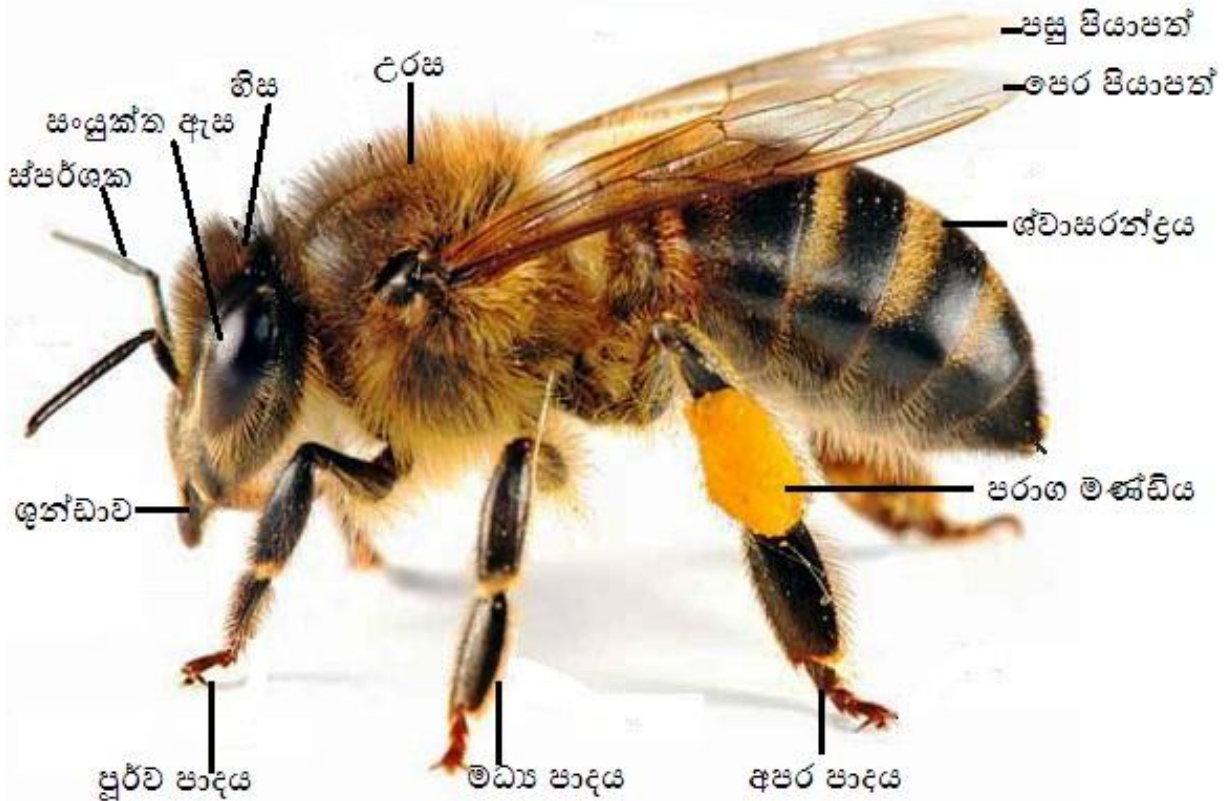
පෘෂ්ඨරජ්ජවක් නොමැති සත්ත්වයින් මීට අයත් වේ.

ලක්ෂණ-

- * කොඳු ඇට පෙළක් නැත.
- * වෘක්කීය භෞතිකයක් ඇත.
- * ජලෝම පැලුම් පවතී.

මෙම අපෘෂ්ඨවංශීන් වර්ගයට ආත්‍රෝපෝඩා (Arthropoda) වංශය අයත් වේ. මෙහි දී ආත්‍රෝපෝඩා වංශයට අයත් වන ආර්ථික වටිනාකමින් යුත් මී මැස්සා සහ ඉස්සා පිළිබඳ අවධානය යොමු කෙරේ.

මී මැස්සා

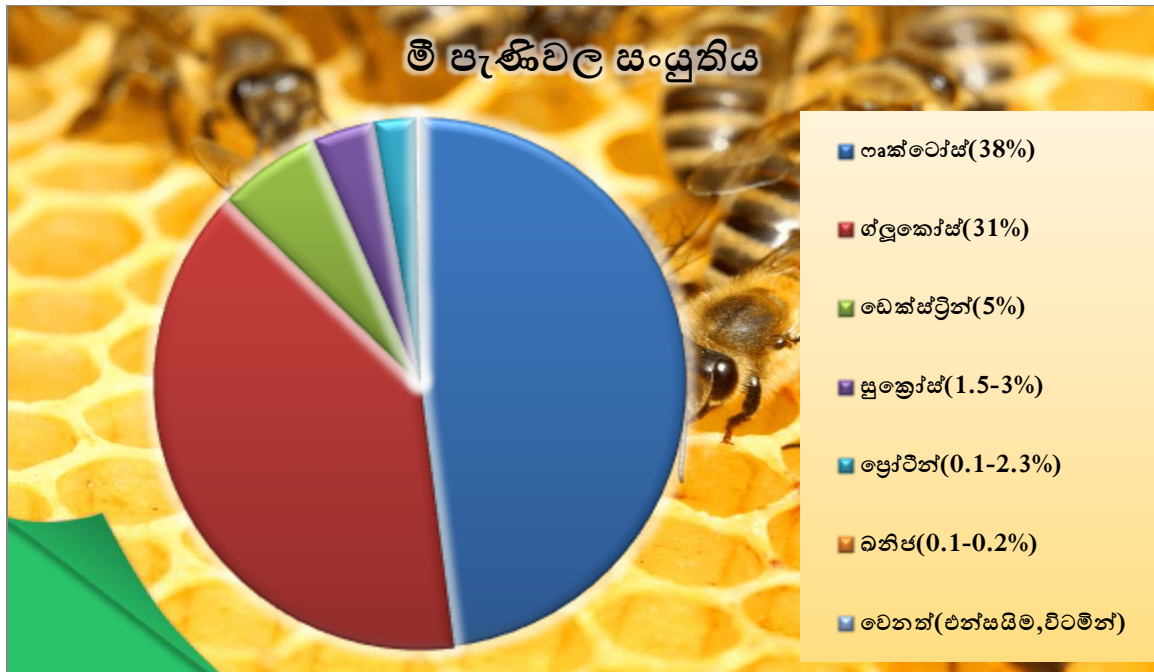

ලක්ෂණ-

- හිස, උරස හා උදරය ලෙස ශරීරය ප්‍රධාන කොටස් තුනකින් යුක්ත වේ.
- උරසට සම්බන්ධිත පාද යුගල් තුනකි.
- කශීථිනමය සැකිල්ලක් පවතී.
- පෙර සහ පසු ලෙස පියාපත් යුගල් දෙකකි.
- මල් පැණි උරාවීමට සැකසුන විශේෂ මොඛ උපාංග ලෙස ශුන්ධාවක් පවතී.
- ස්පර්ශක යුගලක් පවතී.
- පරාග රැස් කිරීමට පාද විකරණය වී ඇත.

මී මැස් වර්ග

▪ මී මැස්සා	▪ බඹරා
▪ දඬුවැල් මැස්සා	▪ කනෙයියාවන්

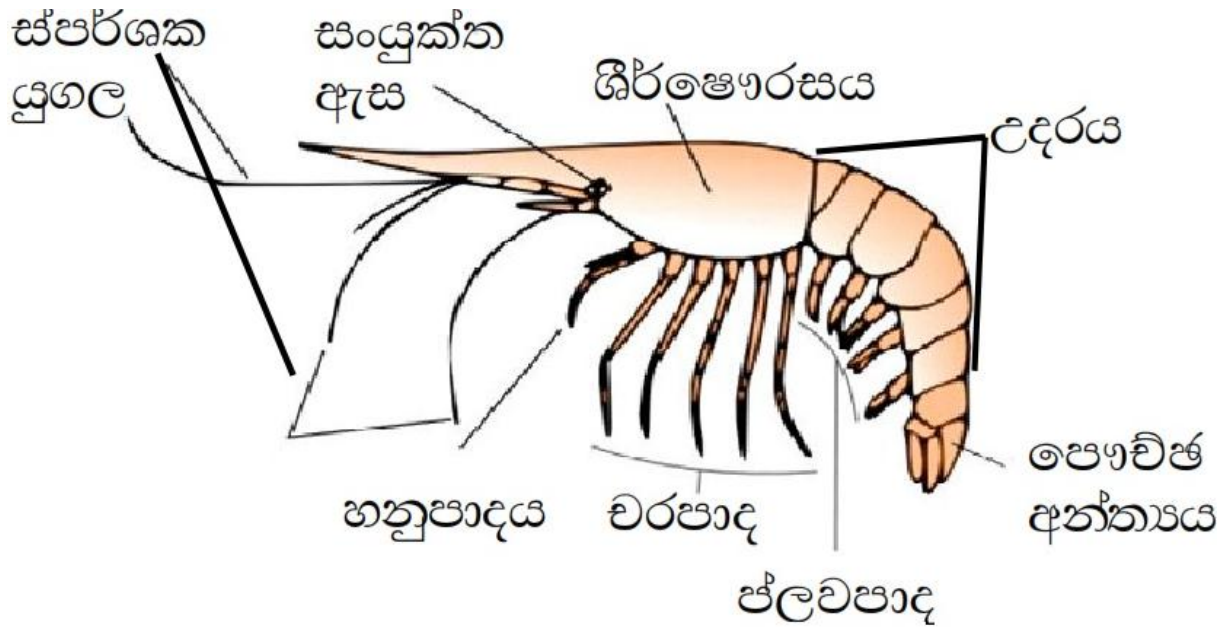
මී පැණිවල භාවිතය

- ආයුර්වේද ඖෂධයකි.
- ආහාර පාන රසවත් කිරීම සඳහා යොදා ගනී.
- ස්වයං රැකියාවක් ලෙස මී මැසි පාලනය සිදු කරයි.
- ශරීරයට ඉතා ඉක්මනින් උරා ගත හැකි සීනි වර්ග අඩංගු වේ.

මී ඉට්ටල භාවිත

- පොලිෂ් වර්ග නිෂ්පාදනය
- ඉටි පන්දම් කර්මාන්තය
- ඖෂධීය ආලේපන සඳහා
- විද්‍යාගාර කටයුතුවල උපස්තරයක් ලෙස
- බතික් කර්මාන්තය සඳහා
- සුක්ෂ්ම උපකරණ කල් තබා ගැනීම සඳහා
- අවිච්ඡිනිපදවීමේ දී
- යුද්ධෝපකරණ කල් තබා ගැනීමට (උණඩ)
- විසිතුරු භාණ්ඩ නිපදවීමේ දී

ඉස්සා

Source:- SFT -TG-12

ලක්ෂණ -

- ශීර්ෂොරසය හා උදරය ලෙස ගරිරය කොටස් දෙකකි.
- දිගු ස්පර්ශක යුගලක් පවතී.
- ඉදිරියට නෙරු සංයුක්ත අක්ෂි යුගලක් පවතී.
- චරපාද සහ ප්ලවපාද ලෙස පාද යුගල් දෙකකි.

ඉස්සාගේ ආර්ථික වටිනාකම

- ප්‍රෝටීන බහුල ආහාරයකි.
- විද්‍යාගාර භාවිතය සඳහා පිරිසිදු කයිටින් ලබා ගැනීම සඳහා
- පසු අස්වනු තාක්ෂණයේ දී කයිටොසාන් නිපදවීම සඳහා
- ස්වයං රැකියාවක් ලෙස වැදගත් වේ.
- විදේශ විනිමය ලබා ගැනීමට

පෘෂ්ඨවංශීන් අතරින් වැඩිම ආර්ථික වටිනාකමක් ලබාගත හැක්කේ මත්ස්‍යයින්, පක්ෂීන් හා ක්ෂීරපායීන්ගෙන් ය.

මත්ස්‍යයින්

මත්ස්‍යයින් ප්‍රධාන වශයෙන් අස්ථික සහ කාටිලේජ මසුන් වර්ග කළ හැක.

කාටිලේජ මසුන්	අස්ථික මසුන්
<ul style="list-style-type: none"> අභ්‍යන්තර දේහ සැකිල්ල කාටිලේජවලින් සමන්විත වේ. උදරීයව මුඛය පිහිටයි. චලිත වරළ විසමාංව පුච්චයි පිදාන නොමැත. ජලලෝම පැළුම් විවර පිටතට පෙනෙයි. ගිලුන කොරළ ඇත. වරළේ නාරටි නොමැත. 	<ul style="list-style-type: none"> අභ්‍යන්තර දේහ සැකිල්ල අස්ථිවලින් සමන්විත වේ. පූර්වයේ මුඛය පිහිටයි. චලිත වරළ සමාංව පුච්චයි පිදාන ඇත. ජලලෝම පැළුම් විවර පිටතට නොපෙනෙයි. කොරළ පිටතට පෙනෙයි. වරළේ නාරටි ඇත.
<p>උදාහරණ-</p> <p>මෝරා, මඩුවා</p>	<p>උදාහරණ-</p> <p>හාල්මැස්සා, සාලයා, පරවා, තෝරා</p>

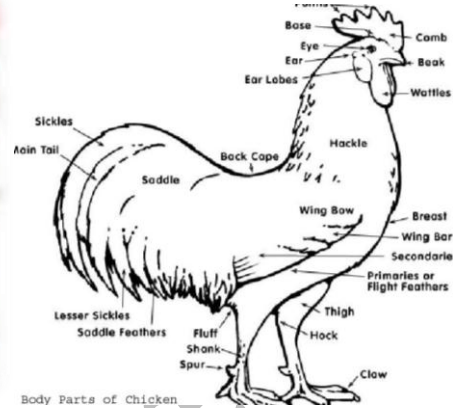
මසුන්ගේ ආර්ථික වටිනාකම

- ආහාර ලෙස (මෝරා, තෝරා, පරවා)
- ඖෂධ ලෙස (මෝර තෙල්)
- රැකියා අවස්ථා බිහි වීම.
- විදේශ විනිමය උපයා ගැනීමට

පක්ෂීන්

පක්ෂීන්ගෙන් ආර්ථික වටිනාකම ලබාගැනීමේ දී කුකුළු පාලනය වැදගත් වේ.

ලක්ෂණ-

- කොරළ සහිත පාද තිබීම.
- පියාසර කිරීමට පියාපත් පිහිටීම.
- ආරක්ෂාව සඳහා පිහාටු තිබීම.
- ආහාර ලබාගැනීමට හා ආරක්ෂා වීමට උපකාරී වන මොඛ උපාංග පිහිටීම (හොට)

පක්ෂීන්ගේ ආර්ථික වටිනාකම

- ආහාර ලෙස
- සංස්කෘතික වටිනාකමක් සහිත පිහාටු ලබාගැනීම සඳහා
- ස්වයං රැකියාවක් ලෙස
- විදේශ විනිමය උපයා ගැනීමට
- පළිබෝධ පාලනය කිරීම සඳහා

ක්ෂීරපායීන් (Mammalis)

කිරි බි වැඩෙන සත්ත්වයින් ක්ෂීරපායීන් ලෙස හඳුන්වයි. මෙහි දී ගවයින්, එළුවන් ආදී සතුන් වැදගත් වේ.

ලක්ෂණ-

- බාහිර කන් පෙනී පිහිටයි.
- රෝම සහිත සමක් පවතී.
- ස්ථන ග්‍රන්ථි පවතී.

ක්ෂීරපායීන්ගේ ආර්ථික වටිනාකම

- ගවයා, එළුවා ආහාර ලෙස
- ගවයා සම්භාව්‍ය නිෂ්පාදනය කිරීම.
- වෛද්‍ය පර්යේෂණ සඳහා
- අශ්වයා ප්‍රතිදේහ ලබා ගැනීමට
- ගවයා කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා
- අලියා, අශ්වයා සංස්කෘතික කටයුතු සඳහා
- ස්වයං රැකියා ලෙස
- විදේශ විනිමය ලබාගැනීම සඳහා

මේ අනුව සතුන් ආර්ථිකයට වැදගත් වන ආකාරය පැහැදිලි වේ.
